

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 3 P. félévre 6 P. egész évre 12 P. — HIRDETÉSI ÁRAK: Milliméterenként 1 hasáb szélességben 20 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyíltér legkisebb ára 20 P.

Főszerkesztő:
LINDVAY (HARTNER) NANDOR
Szerkesztő:
SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Távbeszélőszám 71. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVIII. évfolyam. / 30. szám.

ÁRA 24 fillér.

1944. július 21. — Péntek.

Négy oldalon

Jelenik meg sok más hetilap társával együtt a Muraszombat és Vidéke mátfól kezdve. Az oldalterjedelem csökkentését a m. kir. miniszterelnökség 11.500/1944 ME számú rendelete írja számunkra elő. Igyekezünk elérni azt, hogy ez alól a megszorítás alól lapunk kétnyelvű voltára való tekintettel kivételt kaphassunk, ha azonban ez nem sikerül, úgy fogjuk átállítani a szerkesztőség munkáját, hogy olvasóink a négy oldalon is megkaphassák annak az anyagnak a nagyrészét, amit eddig kaptak.

Ezért mindaddig, ameddig nem emelhetjük ismét lapunk terjedelmét, nem fogadunk el a kétsoros és közérdekű apróhirdetéseken kívül semmiféle hirdetést, csak közérdekű hatósági hirdetményeket közlünk, cikkeinket pedig a lehető legrövidebbre fogjuk és az újságot az eddiginél lényegesen kisebb betűkből szedjük.

Igy elérjük azt, hogy majdnem ugyanannyi szöveg fér bele a négy oldalba, mint amennyi elfért eddig hat oldalunkon. Az anyag mennyisége tehát alig fog csökkenni. Azt pedig mondunk sem kell, hogy a szellem, amiről büszkén mondhatjuk, hogy a megindulás óta változatlan, az eddigi marad. A megmaradt négy oldalunkon is a muravidéki magyar ügyet és a Muravidék lakóinak érdekeit kívánjuk szolgálni.

Zalaegerszegen

Nem tetszik az, hogy Muraszombat sporttársadalma igazságának tudatában végére akar járni Nemeth László zalaegerszegi játékos jogszabálytalan szereplése körül támadt bonyodalmaknak. A „Zalamegyei Újság” című lapunkban egy Pl. jelzésű ur hosszú cikket is írt az ügygel kapcsolatban. Soraiban szépen megmagyarázza, hogy Nemeth László nem is szerepelt jogosulatlanul (?) éshát a Mura hírába kellemetlenkedik, a bajnokság Zalaegerszegen marad. Mindez szép, semmi kivételtől nem találunk benne, elvégre Pl. ur minden bizonnyal zalaegerszegi, a szíve a ZSE MOVE-hoz húzza, így hát érthető, hogy annak védelmében veszi kezébe a tollat.

Azt azonban már nem helyeslem, hogy az említett cikkben személyeskedésre is sor kerül. Elvégre, ha mi tiszteljük a zalaegerszegi sportvezetők küzdelmét csapatuk érdekeiért, tiszteltetben tarthatnák ők is a mi harcunkat, amit igazságunkban vetett hitünk kényszerít ránk. Szerintem szabályvitánk eldőlhetne egymás megsértése nélkül is.

Az első személyeskedés nekem szól, ekképpen: „Úgy látszik újabb vádpontjuk nem volt és ezért ismét Ifj. Szász Ernő urnak kellett kezébe vennie az ügyet. A Vasvármegye vasárnapi számában a magyar sporthatóságoktól kér igazságot.” A cikkirő téved, mert én a Muraszombat és Vidékében kértem a magyar sporthatóságoktól igazságot a Mura számára, ez azonban lényegében egyre megy. Ezt viszont nem lenne szabad nekem felróni, elvégre az igazságot kérés eléig tisztességes dolog. Más lenne a helyzet, ha igazságtalanságot kértem volna a Mura érdekében, ez azonban már csak azért sem lehetséges, mert állításaimat a szövetség fellebbviteli bizottságának végső döntése igazolta.

Súlyosabb a cikknek az a része, amelyben dr. Valent Gusztáv urat, a Mura ügyvezető elnökét támadják. A cikkből kiemelkedő betűkkel szedett fő vádpont az, hogy dr. Valent Gusztáv a ZSE körmeneti veresége után „a körmeneti játékosokkal ült diadalmi tort”. Azt hiszem legjobban dr. Valent Gusztáv sajnálhatja, hogy ez az állítás nem igaz, mert dia-

Százezer pengő értékű ruhaneműt és fényüzési tárgyakat találtak a Nádai ház rejtett padlásán

A zsidólakások leltározásakor feltűnt a leltározást végzőknek, hogy a két Nádai család lakásában a butorokon kívül mindössze egy-két foltos ruhát és néhány értéktelen apróságot találtak. Azért volt ez meglepő, mert mindenki tudta Muraszombában, hogy

a két Nádai-család fényűző életmódot folytatott

és nagy kényelemmel berendezett, izlésesen diszitett otthonuk volt. Különösen nagy értékű perzsa-szőnyegek voltak híresek.

Nyilvánvaló volt, hogy a két család értékes holmiját elrejtette. A leltározást végző Szász szemlész felforgatott a lakásban mindent, még a padlódeszkákat is felszedte néhány helyen, mégsem sikerült a nyomára jutnia a rejtékhelynek. Amikor már befejezte a leltározást, akkor tűnt fel neki egy kicsike padlásablak, amelynek fekvése nem egyezett meg a nagy padlás fekvésével. Létrán megközelítette az ablakot, betörte és így jött rá, hogy a Nádai-ház enyhe hajlásu, majdnem lapos tetejű része alatt körülbelül 1 méter magas titkos padlás rejtőzik. A rendes padlás falát kuttata ezután végig és kopogtatás közben kongó hangot adó részre akadt, amelynél a fal rövid bontás után beomlott.

Megállapították, hogy itt vezetett át a bejárat a rendes padlásból a rejtett padlásra.

A Nádai-család sajátkezűleg falazta be a rést értékeinek elrejtése után.

Éjszaka dolgoztak, erre mutat az is, hogy gyertyát találtak a munkahely közelében. Kezdetleges kömüvesmunkájuk nyomait ügyesen eltüntették és az ujonnan berakott falrészt össze-vissza mázolták, hogy friss munka nyomát senki se fedezhesse fel. A rejtékhelyről

rengeteg gyönyörű fehérnemű, szappan, cukor, ezüst, disztárgy, sporteszköz, szőnyeg és a többi került elő,

mintegy százezer pengő értékben. Elő-

dalmi tort ülni nem éppen kellemetlen dolog. Ráadásul erre a sportszerűség határain belül is százszázalékos joga lett volna Dr. Valentnek, mert jogosan örült minden muraszombati sportember annak, hogy vetélytársa férfias küzdelemben alulmaradt Körmenend és ezzel a saját csapatunk közelebb került a bajnoksághoz.

Utána súlyosabb dolgok következnek, amik lényegükben mind azt vetik dr. Valent szemébe, hogy igyekezett a MOVE ZSE ellenlélet rábírní arra, hogy verjék meg a ZSE-t. Ezt az állítást, mégha nem is igaz, akkor sem veheti dr. Valent sértésnek, mert egy csapatot győzelemre buzdítani nagy ellenfelével szemben tisztességes és sportzerű dolog. Sértő azonban az a hangnem és az a mese, ami ezzel kapcsolatban nyomtatásban látott napvilágot.

Nem szándékozunk dr. Valentot megvédeni, mert ezt maga is meg tudja tenni és meg is fogja tenni a sajtótörvény alapján, mégis megállapítjuk, hogy az ilyen irányú ok nélkül személyeskedő cikkek az egyetemes sportbekerovására vannak. Kérjük tehát Pl. urat, hogy a sporttal kapcsolatos véleményét a muraszombati sportemberek nevének bemocskolása nélkül igyekezék megtenni. — (Sz. E.)

került a Nádai-liuk jugoszláv katonaruhája is, valamint

két jugoszláv zászló.

Mindenesetre most már tudjuk, hogy mennyit ért Nádaiék mindenütt hangoztatott nagy „magyar hazafisága”.

Ezentúl nem riasztanak ellenséges berepülés esetén a muravidéki falvakban!

Repülőbúgásra el kell rejtőzni

A honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnökségének legutóbbi rádióközleménye a falvak riasztásával foglalkozott. A falvak legnagyobb részét nem fenyegeti légitámadás veszélye, ezért felesleges a minisztérium által a „D” osztályba (Muraszombat kivételével a Muravidék községei ide tartoznak) sorolt községeket riasztani, főleg éjszaka. Nappal is csak akkor kell riasztani, ha a községet támadás, főleg gyújtóbombákkal vagy más gyuj-

Érdekessége az ügynek, hogy nem került még minden ismeri Nádai-érték elő, nem is szólva a Nádai-család aranytárgyairól és készpénzéről. Ezeket — úgy látszik — nem a Nádai-házban kell keresni.

— Magyarországon is korlátozások várhatóak a fodrásziparban. A kisforgalmu és felesleges fodrásüzleteket megszüntetik, a női fodrászipar luxuságát pedig jelentősen korlátozzák. A hajfestést csak a színésznőknek engedik.

tóeszközökkel végrehajtott támadás éri. Nappal csak akkor szabad a „D” osztályozású községeket riasztani, ha a község járási székhely vagy lakosainak száma 4000-nél több és a lakosság 50 százaléka részére van óvóhely. Ha a lakosság regülőgépjárgást hall, igyekezzék mozdulatlanul maradni, fák, bokrok védelme alá helyezkedni, vagy mozdulatlanul lefeküdni a földre, árokba, hogy így fedve legyen az áthaladó ellenséges repülőek elől.

Mit kell tudni a baromfi és tojás forgalmának szabályozásáról?

A beszolgáltatási, vásárlási és szállítási rendelkezések

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki a baromfi és tojás forgalmának szabályozásáról. A rendelet hatálya alá tartozik mindennemű élő- és leölt baromfi, a leölt baromfi bontásából származó termékek, tojagazdaságokban tenyésztett hal és lött vad. A rendelet értelmében a beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt baromfit és tojást 1945 június 30-ig kell a vásárlásra jogosított kereskedőnek vételre felajánlani. A beszolgáltatási kötelesség teljesítésére csak élő, egészséges, üresbégű baromfit lehet felajánlani. A beszolgáltatott baromlinak elősúlyban a következő súlyt kell elérnie: csirke augusztus 30-ig 1 kg., azután 60 dkg., tyúk 1 kg., gyöngyös 80 dkg., pulyka 3 kg., hizott liba 5 kg., hizott kacsa 3 kg. Tavasz keltezésű kacsát és libát szeptember 15. előtt nem lehet beszolgáltatni.

A beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt baromfit, tojást, halat és lött vadat csak a vásárlásra jogosított kereskedők vásárolhatják meg. A jogosított kereskedő csak azon a területen vásárolhat, amelyet számára kijelöltek. Minden jogosított kereskedőt arcképes igazolvánnyal látnak el.

A kereskedő a vételt az eladó gazdakönyvébe bejegyezi és arról vételi jegyet állít ki. A vételijegy csak tényleg megvásárolt árurol állítható ki. Tíz kilogrammnál kisebb mennyiségű baromfi, vagy tojás vételénél — kivéve a hizott libát és kacsát — a kereskedő vételijegy helyett árubélyeget ad az eladónak. Ebben az esetben a vételt a gazdakönyvbe nem szabad bejegyezni. Hizott liba és kacsa vételénél árubélyeget nem adhat a kereskedő, ilyen esetben mindig vételi jegyet kell kiállítani. A gazdálkodónak az összegyűjtött árubélyegekkel havonta egyszer kell jelentkeznie nyilvántartó hatóságánál, amely az árubélyeget átveszi és

a beszolgáltatást ennek alapján írja jóvá a gazdalapon és a gazdakönyvben.

Tavaszi keltezésű libát és kacsát a keltezés évének szeptember 15-ig forgalombahozni nem szabad. Eddig az időpontig még a kényszer-vágásra kerülő kacsát, vagy libát sem szabad forgalombahozni. Baromfit és tojást az ország egész területén egyik községből a másikba szállítani csak szállítási igazolvánnyal szabad. A szállítási igazolványt a gazdálkodó részére a községi előljárárság állítja ki, azonban csakis abban az esetben lehet kiadni szállítási igazolványt, amennyiben a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének teljesítését biztosítva látja a hatóság.

Szállítási igazolványt csakis saját tenyésztésű baromfira — kivéve a hizott libát, vagy kacsát — és tojásra a fogyasztók részére nyílt piacon történő árusítás céljából 30 kilométeres körzetben való szállításra lehet kiadni. Hizott libára vagy kacsára szállítási igazolványt kiadni nem lehet. Kézipoggyászoként bárki szállíthat, vagy postai szállításra feladhat két darab tyukot, vagy négy darab csirkét, vagy egy darab pulykát élő vagy leölt állapotban, vagy két kilogramm tojást. Gazdálkodó a gazdaságban nevelt libát, vagy kacsát saját háztartásának szükségletére a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe való beszámítás nélkül lakóhelyére szállíthatja. Ebben az esetben az illetékes községi előljárárság állítja ki a szállítási igazolványt, amely 8 napig érvényes.

A baromfikeltető központok címére, vagy az általuk feladott baromfi és tojás és naposcsibe szállítási igazolvány nélkül szabadon szállítható. A gazdálkodó közvetlenül fogyasztók részére hizott libát vagy kacsát nem adhat el.

A rendelet már hatályba lépett.

HONVÉDEINK ÜZENNEK

Muraszombatba üzen Sváger János karpaszományos őrmester, táborig postaszám B 248. — Számtalanszor csokolja édes menyasszonyát, Kozicz Ankát, kedves szüleit és szeretettel üdvözli összes ismerőseit. Elnézést kér azoktól, akiknek kevés ideje mi-

att nem tud irni. Jól érzi magát és kér itthon mindenkit, hogy gyakran irjanak neki. Különösen kéri erre a menyasszonyát.

Muraszombatba üzen Simonka Pál tizedes, táborig postaszám K 985. — Köszönti és üdvözli szüleit, nővéreit,

barátait és összes ismerőseit. Egészséges, jól van. Sokat gondol hazá. „Csak egy kislány van a világon, az is valahol a Muravidéken. Szeretettel gondolok reá és kérem, hogy sokat írjon.” — olvassuk a tábori lapon. — Simonka Pál tizedes sok levelet kér.

Bodóhegyre üzen Makári Lajos, honvéd, tábori postaszám V. 474. — Üdvözlét küldi édes szüleinek, kedves szeretteinek és ismerőseinek. Jól van.

Domonkosfára üzen Böleczen Jenő honvéd, tábori postaszám F. 821. — Üdvözlét küldi édes szüleit és testvéreit. Kéri őket, hogy ne aggódjanak érte, mert hála az Istennek, ezidáig megvan a legjobb erőben és egészségekben. „Acélosan védjük a szép magyar hazát, rövidesen meglátogatom magukat” — írja.

A **Muraközbe** szóló üdvözléteket küldték szerkesztőségünkbe Novák Antal honvéd, tábori száma F. 821 (Dersilak községbe üzen) és Szetnik Ferenc honvéd, tábori száma F. 821. (Drávaegyház községbe). Jól vannak és egészségesek. Üdvözlő lapjukat tovább küldték a „Muraköz” című újság szerkesztőségének.

Bodóhegyre üzen Santavecz Ferenc honvéd, tábori postaszám A. 550. — Szerkesztőségünk útján üzen hazá, mert szülei panaszkodnak, hogy titkán kapnak tőle életjelt. Üdvözlét küldi szüleinek, bátyjának és családjának, Stíván Ferencnek és minden jó barátjának, a bodóhegyi lányoknak, kiváltképpen pedig Matildának. Jól érzi magát, nincs semmi baja.

Sürüházára üzen Sittár Ernő honvéd, tábori postaszám L. 849. — Üdvözlét küldi szüleit, testvéreit, rokonait és ismerőseit. Jól van, az itthoniaknak is minden jót kíván. „Egy bizonyos barna kislánynak” verset is küld. Így hangzik:

Messze idegenben, távol a hazától,
Honvéd tüzér üzen nagy folyó partjáról,
Haza megy a levél, egy barna kislánynak,
Muravidéki honvéd szíve párjának.

Ha a levél megérkezik, nagy lesz ám az öröm,
A barna kislány szeméből kicsordul a könny,
A fiú azt írja, ne sirj anygyalom,
Isten haza segít, mert szeretlek nagyon.

Ágyu döngések közt csak Reád gondolkodok,
Hosszu éjszakákon csak Rólad álmodok,
Szívem azzal biztat, ha haza megyek,
Egy életet át mindig csak Veled leszek.

— **Naznánye.** Hajzerl Antal a Görhegya, ki je poprávlaro harmonike, je pred pár dnévami mrou. Sto je meo pri pokojnom kákse harmonike ali goszli na popravili, lejko tiszto prevzeme z potrejbim dokumentom, stero je doubó od mojeja pokojnoga ocso, ali z drúgimi dokumenti. — *ml. Hajzerl Antal. Görhegy.*

1982/1944. tk. szám.

Árverési hirdeménny.

Zsizsek Iván végrehajtatónak Merics Ferenc végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 200 P tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a Nagytótlak községben fekvő, s a 70 sz. tjkvi A I. sorsz. 426 hrsz. (B 37 alatti 7/144-ed részilletőség), 88. sz. tjkvi. A I. sorsz. 535 hrsz. (B 27 alatti 7/96-od részilletőség), 94 sz. tjkvi A I. sorsz. (B 13 alatti 1/12-ed részilletőség), 97. sz. tjkvi. A I. 2. sorsz. 555 hrsz. (B 26 alatti 7/96-od részilletőség) 240. sz. tjkvi. A I. 1-3. sorsz. 417, 425, 427 hrsz. B 8 alatti 1/6-od részilletőség), 404 sz. tjkvi. A I. 1. sorsz. 557 hrsz. (B 8 alatti 1/6-od részilletőség), 611. sz. tjkvi. A I. sorsz. 256/a40 hrsz. (B 9 alatti 1/6-od részilletőség) és 641. sz. tjkvi A I. sorsz. 546. hrsz. (B 12 alatti 3/32-ed részilletőség) ingatlanokra 4257 P 10 fillér legkisebb vételárban. Az árverést 1944. évi augusztus hó 17. napján délelőtti 9 órakor Urdomb község község-házánál fogják megtartani. — Az árverésre kerülő ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el. — Bánatpénz a kikiáltási ár 10 %-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Muraszombat, 1944. május 25.

SZABÓ JÓZSEF kir. bír. vhtó.

Szerkesztői üzenet

(Válasz egy névtelen levélre)

Egyáltalán nem tisztelt „Hűség Olvasóm!”

Sajnálom, hogy május 23-i keltezéssel ellátott levelét a postabélyegző tanúsága szerint csak július 14-én dobta levélszekrénybe, így azt csak ma kaptam meg és ezért többhetes késéssel mulathattam csak *észinte derüvel* azon a sok sületlenségen, amit fenenagy nekirugaszkodásában sikerült összehoznia. Mindenesetre örülök annak, hogy „Uj szellemet a mi portánkon is!” című vezércikkemet megírtam, aminek Ön szerinti „szánalmasan naiv és tájékozatlan” volta Önt arra buzdította, hogy engem — *nyilván az Ön jellemének megfelelő névtelen levélben* — saját egyéni eszméltenségg-futtatásával mulattasson. Nem vagyok hálatlan természetű, ezért viszonzom szívességet: válaszolok eszméltenségeire, hogy ezzel vérszomjas lelkének új anyagot szolgáltatassak a velem történő „irgalmatlan leszámolás” vágyálmához.

Ön, *egyáltalán nem tisztelt „Hűség Olvasóm”*, nyelvi szempontból elég épkézláb mondatokat kapart össze, ezért nem annyira butasága, mint inkább rosszindulata rovására jegyzem fel azt az állítását, hogy én említett vezércikkemben azt írtam: *uj nekem a közösségi szellem*. Ennek ugyanis *éppen az ellenkezőjét* írtam az első hasáb második bekezdésének harmadik sorában kezdődően, imígyen: „nem új a mi számunkra sem, hiszen ezeken a hasábozon mindenkor a nemzet érdekeinek mindenek előtt valóságát hi tettük”. Ezt pedig — bármennyire ellenkezik is ez az Ön kedves eszméltenségeivel — ma is kénytelen vagyok állítani. Bizonyítsa ennek egyetlen sorommal is ellenkezőjét, tudni fogom kötelességemet és megteszem azt, amit Ön kíván tőlem, abbahagyom az újságírást. Ezt ígérem Önnek „irgalmatlan” Olvasóm!

Egyébként én már régen megvizsgáltam közéleti munkásságommal kapcsolatban lelkiismeretemet (elismérhet, hogy ezt nem teheti meg Ön helyettem) és úgy túláltam, hogy nyugodtan cikkezhettek. Azt is megállapítottam már néhány sor cikkemben az Ön eszméltenségeinek olvasása előtt is, hogy én a Magyar Élet Pártja tagja voltam és az is szándékozom maradni. Köpönyegforgatással nem vagyok hát éppenséggel valóható, így hát az Ön által adományozott „*új szellemű*” jelzőt nyugodtan visszautasíthatom. A népi gondolat hirdetését sem tanultam a március 19-i eseményektől, ezt Ön biztosan tudja, mint „hűség” olvasóm, hiszen „hűség” esetén olvasnia kellett többek között például a „Becsüld a gazdát!” című egy evvel ezelőtti megjelent vezércikkemet is.

Ön belekeverte egy nagy párt (gondolom, az Ön pártja) vezérének a személyét is ellenem itt gyalázkodásába. En jobban tiszteltem — úgy látszik — az illető politikust Önnel, mert *habár nem vallom vezéremnek*, az Ön eszméltenségeivel kapcsolatban mégsem írom le a nevét. Azt meg nem hiszem el Önnel, hogy a vezére olyan sokra értékeli az én parányi személyemet — amelyről szerény véleményem szerint még nem is hallott —, hogy „a magyar sorskérdések megoldásakor” velem is irgalmatlanul el fog bántani. Személyem sorsát ugyanis *nem tartom magyar sorskérdésnek*... Eppen ez az, amiben legnagyobb az ellentét az én eszméim és az Ön eszméltenségei között, mert úgy látszik, Ön szerint a magyar sorskérdések megoldása a mindenkivel való leszámolásnál kezdődik, olyannal, amely „nem fog irgalmat ismerni, az addig más uton haladóknak.”

Nos hát, én nem is kérek Öntől irgalmat, mert meg vagyok arról győződve, hogy erre soha sem lesz szükségem. Keresztény szívem viszont irgalmazott volna Önnel rágalmazásáért, így hát felesleges volt elárulnia *gyáva-ságát és jellemtelenségét* ezzel, hogy névtelen levélben közölte velem eszméltenségeit.

Végül még csak azt jegyzem meg, hogy a Kállay-klikktől nem írtam március 17-én vezércikket. Ezen a napon jelent ugyan meg egy vezércikk „*Örök a magyar*” címmel a Muraszombat és Vidékében, amit azonban nem én írtam, hanem azt szerkesztőségünk felsőbb helyről kapta. Ezt észrevehette volna Ön is, ha más újságot is olvas, hiszen valamennyi a MEP-hez közelálló lapban megjelent betűről-betűre ugyanaz a cikk.

A trontra való jelentkezésre vonatkozóan pedig erős a gyanúm, hogy előbb leszek a harcterén, mint Ön. Ugyanis már hetekkel az Ön jótanácsa előtt kértem a beosztásomat a honvéd haditudósító osztályhoz, ahonnan köztembösen hamarosan a trontra kerül az ember.

Végül csak azt: én egy boldogabb, *szébb* Nagymagyarországban hiszek. Olyan országban, amelyben az Önhöz hasonló gyáva, névtelen rágalmazóknak nem lesz helyük. — *Ugy legyen!*

Muraszombat, 1944. július 17.

IFJ. SZÁSZ ERNŐ.

— **Halálra sujtott az áram három munkást.** A munkások Nagykanizsán a magasfeszültségű áramvezeték közelében dolgoztak, hozányultak a vezetékhez és az áram mindhármukat halálra sujtotta.

HIREK

— **Szabadságos honvéd esküvője Muraszombatban.** Benkő István muraszombati származású honvéd ővezető és Flegár Anna, Flegár János levélkihordó leánya evangélikus templomban. Benkő István 15 hónapi frontszolgálat után most kapott másodszer szabadságot, hogy esküvőjére haza jöhessen. Az esküvő után a honvéd megy vissza a frontra. A mátkapár muraszombati barátai sok boldogságot kívánnak az ifjú párnak.

— **A csepplőgépekészítő esküje.** A muraszombati járási csepplőgépekészítő szombaton délelőtti tesznek esküt Muraszombatban, a Városi Moziban dr. Olajos József főszolgabíró előtt.

— **Értesítés.** Meghalt Hajzerl Antal görhegyi harmonika-javító mester. Akinek hangszere javítás céljából jelenleg nála van, átveheti azt megfelelő igazolás után nálem, ifj. Hajzerl Antal, Görhegy.

Hulló almát és cseresznyét

minden mennyiségben átvesz

BARKÁSZ T. cég

MURASZOMBAT, LENDVA u. 38.

— **Ingyenes tanulmányi lehetőség a csáktornyai tanítóképző intézetben.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben 51 ingyenes és féldíjas tanulóothoni kedvezményes helyet engedélyezett. Az ingyenes és kedvezményes hely elnyerését az a liceumi és tanítóképző-intézeti növendék (I-V. osztályos) kérheti, aki kötelezettséget vállal, hogy a magyar tanítási nyelvű népiszkolára képesítő tanítói oklevélen kívül muraközi, vagy vend nyelvén való tanításra is képesítést szerez; valamint arra, hogy tanítói oklevelének megszerzése után a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által kijelölendő állomáshelyen ugyanannyi ideig tanítóként működik, mint ahány éven át az ingyenes, vagy kedvezményes támogatást élvezte. A kérvényeket augusztus 5-ig kell benyújtani. Részletes tájékoztatást a csáktornyai m. kir. állami tanítóképző-intézet igazgatósága ad.

— **Kiterjesztették a honvédség fegyverhasználati jogát.** A kormány rendeletet adott ki a honvédség határolt tagjainak fegyverhasználati jogáról. Eszerint a honvédségnek határolt tagja fegyverét bárki ellen jogosult használni, aki őt tettelesen bántalmazza vagy megtámadja, vagy tettelesen támadással veszélyesen tenyegeti.

S.P.O.R.T

A MUSZ Északnyugati Kerületének főtitkára Muraszombatban

Mátravölgyi László a MUSZ Északnyugati kerületének főtitkára július 18-án és 19-én Muraszombatban tartózkodott, ahol a Mura elnökségével és az uszósokosztály vezetőivel folytatott megbeszélést a muraszombati uszósport fejlesztéséről. Mátravölgyi László, aki Magyarország hatászó bajnoka volt, a versenyzőkkel személyenként foglalkozott a Mura SE uszósok edzésén, rámutatott a hibáikra és erényeikre. — Kedden este a Mura SE uszósokosztályának ülésén Mátravölgyi László főtitkár átadta **Jezousek Aladár** (100 m. gyors III. hely), **Muszer Miklós**, **Krapecz András**, **Lainscsák Miklós**, **Jezousek Aladár** (4x100 méteres gyorsváltó) **Cimpermann Mayda** (200 mell II. hely), **Szraka Stefi** (50 leány mell I. hely) és **Ringbauer Rudolf** (50 gyermek mell) versenyzőknek a komáromi Mátyás király uszósversenyen nyert „Mátyás király év” díszjelvényeket. **Szász Ernő** uszósokosztályvezetőnek a Magyar Uszós Szövetség jubileumi veretét, **Lipics József** elnöknek, **dr. Valent Gusztáv** ügyvezető elnöknek, **Móroc Imre** társelnöknek, **Péterke Rezső** főtitkárnak és **Vargha Árpád** előadónak pedig a „Mátyás király sportév” díszjelvényét adta át a muraszombati uszósport érdekében történő fáradozásuk elismeréseként.

Mátravölgyi főtitkár tolmácsolta a kerület elnökének meleg üdvözlét, kérte az elnökséget, hogy a honvédelem szempontjából első helyen álló uszósportot tovább fejlessze, a versenyzőknek pedig elismerését jelezte ki példásan sportszerű és fegyelmezett magatartásukért.

Mátravölgyi László főtitkárnak Lipics József elnök mondott köszönetet látogatásáért.

Szerdán délután körzeti bajnoki uszósverseny volt Muraszombatban, amelynek eredményeiről jövő héten számolunk be.

Mezővári Levente ifjuság — Bagonnyai Levente ifjuság 1:1 (1:0)

Szép számú közönség előtt játszott a két Levente csapat barátságos mérkőzést Bagonnyán, mely döntetlenül végződött.

HIREK MINDENFELŐL

— **Sopronban** átmenetileg megtiltották a háziipar folytatását, mert a lakosság az aratás idejében is háziiparral foglalkozott és a mezei munkát elhanyagolta.

— **Szombathelyen** nagyon sok ismert személy ellen merült fel a zsidóvagyon rejtegetésének vádja. A zsidókat a gettóból való elszállításuk előtt kihalgatták és napokon belül nyilvánosságra kerül, hogy kik rejtegettek zsidó vagyon.

— **Nagykanizsa** mellett felrobant a mezőn talált tárgy Skoda István gazda kezében, aki olyan súlyos sebeket kapott, hogy a kórházban meghalt. Mellette dolgozó nővére is súlyosan megsebesült.

— **A csepregi járás** területén cigány nem látogathatja sem a mozikat, sem a vendéglőket.

— **Németországban** utazási korlátozásokat léptettek életbe. Július 17-től kezdve csak utazási engedéllyel lehet utazni.

— **Amerikában** a detroit-i Ford-gyár kénytelen volt beszüntetni sztrájkok miatt a Liberátor bombázók gyártását. A gyárban óránként egy gép készült el.

— **Törökország** a diplomáciai munka előterébe került. Mig az angolszások azon fáradoznak, hogy Törökországot a háborúba bevonják, a török nép a világbeke után vágyozik — írja a török sajtó.

— **Svédországba** költöztetik a Kareliából menekült finn családok gyermekeit.

— **Jeruzsáleben** pénteken éjféltől géppisztolyos férfiak megrohanták a rendőrség épületét és ott bombákat helyeztek el, amelyek később felrobbantak.

— **Németország** városaiban minden olyan nagy óvóhelyen, amely legalább 1.000 ember befogadására alkalmas, szülőszobát rendeznek be.

— **Begrádból** a gyermekeket és asszonyokat kiteleptetik a többször ismétlődő légítámadások miatt.

— **A Fekete-tenger** mellől 350 ezer német teleptettek haza az anyaországba.

— **Dél-Olaszországban**, amelyet most az angolszások tartanak megszállva, teljes a politikai zűrzavar, a nép éhezik és nyomorog — jelentik Berlinből.

— **Páris** mellett megtámadták a Francia Bank tehergépkocsiját és 105 millió frankot raboltak el.

— **Francia-Északafrikából** érkezett jelentések szerint újabb vörös spanyol katonák érkeztek oda Mexikóból. Megbízható értesülések szerint 200 ezer a Spanyolországból elmenekült vörösök száma Észak-Afrikában. A vörösök Francia-Északafrikában akarják előkészíteni „Spanyolország felszabadítását”.

A Mura bekerült az NB III.-ba!

A muraszombatiak számára örömdetes hír közölt az MLSZ hivatalos lapjának vasárnapi száma. Megtudjuk belőle, hogy a Murát, mint a kerületi első osztály második helyezettjét felszólították, hogy adja be nevezését az NB III.-ba.

KÖZGAZDASÁG

Az új magyar mezőgazdaság néhány büszkesége a pamuttermelés. amelyet tavaly 200 holdon ültünk, de a közeljövőben több ezer holdon fogjuk; kísérletek folynak egy *kaucsuknövényt* is eredményesen; *rizstermelésben* kitenyészítettünk egy 124 nap alatt beérő rizslajtát s nemsokára a belső szükséglet egyharmadát magunk tudjuk termelni az országban; az *öntözőgazdaságokban* egy év alatt ötször kaszálnak lucernát s holdankint 70 mázsát is gyűjtöttek. Most egy újfajta, *óriási lóherével* kísérleteznek, de ehhez igen sok víz kell; *olajosmagot* 40 százalékkal többet termeltünk 1943-ban, mint 1642-ben.

Megszökött kétizben a mezőgazdasági munkálatoktól — internálták. Glavina Tamás perlaki lakos, mezőgazdasági munkás a felsőleperdi Eszterházy-uradalomba szegődött el munkára az idej mezőgazdasági idényre. Első megszököése után a gazdaság karhatalmi uton elővezette. Egy nap mulva újra megszökött. A perlaki főszolgabírósaq itélkezett fölőtte és a háborus mezőgazdasági munkaszolgálat megszégesé miatt munkatáborba utalta.

A mezőgazdasági motorok kedvezményes ásványolajbeszerzése. A mezőgazdasági motorok hajtására szolgáló kedvezményes adó és kincstári részesedés tételű nehézbenzin, petróleum és gázolaj beszerzését és felhasználását a pénzügyminiszter módosította.

Od kédna do kédna

Zsé strti keden furt i furt letijo ouzdalecs sze ravnajoucsse nemske raketne bombe na London i jüzsni tao Anglie. Té letécsse bombe, sterim je imé „V. 1.“ (Vergeltungswaffe), ka po nasem zadene telko, kak „orouzsje za obracsúnanye“, je vözbrodu eden technikuz z Kolozsvára i szo szamo zacsetek tisztí szkrivni skéri, steri je vecs szérij. Po naznanili angleski novin Daily Express té bombe ne prihájajo vecs z ednoga sztálnoga meszta, liki kak sáske z vecs sztráni i je nemogoucsse gornájditi, odkec je sztrelejao vö. Zsé szi tüdi na invázijskom fronti v Normandiji núcajo, ka vszegavecs vékso szkrb i nevoló dela angolszászám, ár je tou tisztí front, gde sze bojna v pár mejszeczaj odloucsi. Ka szo na tom fronti nemci nájbole podkóvani, je zsivo szvedousztvo tou, ka szo od szvoje rezerve nikelko divízij lejko vkrajdáli fincam na pomoucs. Je pa tüdi tou gvüšno, ka szo szi za trumfanye na tom fronti escse povouli rezerve nyáli, stera szi zse dúgi csasz pocsiiva i szamo esáka na zapouvid, ka gda naj sztoupi v akció. Kak szovjetszki, tak taljanszki front za odloucsno obládnoszt na invázijskom teréni ne prideta v racsun.

Na szevernom táli Taljanszkoga országa, gde namejnijo nemci szvoje linije potrditi, escse nájbogatejsi tao Taljanszke osztáne pod nyúvim ládanyom z 20 milion taljánami vréd, stere Graziáni generális, sef taljanszkoga generálistába. — kak Mussoliniova práva rouka, — zse vréd poubrao i precí mocsno, scsiszta taljanszko vojszko gorposztavo, stera de escse na velki haszek. Na tom fronti boji tecséjo kre oba bregá vodine Tiberus i od mourja do Poggibonsom sze nahájajoucsi stellungaj.

Dosztabole je pa tragicsen szitek na jüzsnom táli Taljanszkoga országa, steroga takimenúvani angolszászki „oszlobodíci“ májo pod szebom. Nameszto obecsaní nebész je národ v právi pekeo prisó. Deco szo nyim szovjeti zodpelali „vzgájat“, moske od 16—60 lejt szo pa napregli v mocsno fizicsno delo, a pouleg vszega toga nyim ne dájo sztrosek. Zavolo toga je na vnougi krájaj vövdaro flektifusz, na sterom betegi je szamo v Nápoly vársi februára mejszeca szpoumrlo 50.000 lüdi, ár nega vrásztva i nega szérumov za cepiti. Márciusa mejszeca szo szamo ednouk dáli na persouno 200 gramov grésza i frtao kite graja. Z Amerike pripelane mze, stere zráven pekam tálajo vö, nyim pa pecséjo na dén 15 dejk krúja, ka je pa delavnomi csloveki komaj za zájtrik. Záto je pa nej csüdo, ka vszi vujdávalo prejk na nemszko sztran, ár niti za lire, niti za amerikan-szke okkupácijszke doláre i angleske fonte nika ne dobi küpiti.

Kluge vezértábornagy, zapovednik nemske armáde na invázijskom fronti je té dni oznano, ka zaednomalo angolszászám dájo táksi vdárec, steroga ne pozábijo dokecs do zsiveli. — Delo je nej tak lejko — je djao Kluge, liki obládmó je vszedno, ár je obládati moremo. Jaz i Rommel nika ne zamüdiva, ka z anglezsami i amerikancami eti nebi obracsúnala. Ovak sze pa vidi, ka szo sze angolszászki pri cejloj invázijskoj operáciiji britko vkanili. Miszlili szo nájmre na pomoucs tam zsvoucssega francuskoga lüdsztva, ki bi znábídti zavrelí i prouti nemszcam sztanolí. Zgoudilo sze je pa rancs maoupak, ár angolszászke gangsztere, ki nyim ország rúsijszo, szkaményom lücszajo, nemszko szoldacsizjo pa v Párisi, stera na front ide, szkorinami zoszíplejo.

Szam Churchill je v orszacszkoj hizsi sz povejsenov glávov naznano, ka nyim nemszko szkrivno orouzsje „V. 1.“ doszta neprílik dela. Pravo je, ka tej letécsi bomb na dén po 200 príletí, ka je vszevküper telko, csi nyúvi eropláni 1.000 ton szvoji bomb zmecsejo doj, ka nyim pa z velkov rizikov hodi, ár nyim veszne eden gvüsen tao eroplánov i znyimi vréd tüdi lüdsztvo.

Ovak pa na invázijskom fronti trdi bóji tecséjo pri grli vodine Orne i med várasami Vire i Taute.

Devétmillionszki váras London je pa v sztálnom ogní. Morrison znótrásnyi miniszter je pravo, ka vszaksi sze naj tak resíje kak zná. Záto pa vnozsinó lüdsztva sztrejmle po állomásaj i csákajo na zselez-nice, ka szi rejsizjo goulí zsítek.

Na szovjetszkom fronti je vsze zsivo grátalo. Szovjetszki napádi dale tecséjo, vendar sze nyim pa tú pa tam mocsno zaszkúne rép. Pri Koveli szo nyim nási szpotrli 90 %-ov napádajoucsi tankov. V nedelo szo pri Grodnói prejk Nyemena prisli i idejo prouti szövero-záhodi. Pri Oliti szo pa od závoja Nyemena proutí jügi prisli naprej. Vidi sze, ka bi kak náj-prlé radi prisli v Bresztítovszk, tüdi csi z velkim goriáldüvanyom. Lüdsztvo sze pa Sztalini itak ne racsúna. Zse 16 lejt sztare bosze i cotave szovjetszke szoldáke lovíjo na fronti, stere prlé z „vodkov“ dobro dozpozajijo i je tak tirájo v prve linije.

MATEOSZ

teherautófuvarozás VÖGLER ERNŐ.
Muraszombat. — Fuvarvállalás: Mateosz
szállítmányi iroda, Muraszombat. Lendva-u.
34. TELEFON 34.

Vecs kak frtaojmilion lüdi je prej-szo angolszászám v Normandiji od júniusa 6-ga mao. Zvüntoga nyim je vnicseno okouli 1006 tankov zse po pouli, 1500 pa na szüjom. Szamo v csaszí od júniusa 26-ga pa do júliusa 3-ga szo nemci 489 tankov nyim vnicsili, ali pa ovak brezi vsze falinge vkrajvzéli. Od hajou-vov szo nyim pa potoupili 85.000 tonn zmecse, z véksega szame bojnszke hajouve.

Japáni szo na Saipan szigeti jul. 16-ga szvojo zvünrédno batrívnosztzská-zali vö. Nikak szo sze nej scseli dati prejk, nego vszi szo sze do szlednye kaple krvi bojnali prouti deszétrát véksoj amerikan-szkoj moucsi. Szpadnola szta dvá gene-rális, 3000 ranyeni japánov je pa „harakiri“ napravilo, tou je, ka szo szi szami szebi vzéli zsítek. Na tou gledoucsje Tojo, japánszki minisztereínök pri príliki gor-dánya toga szigeta goripouzvao japánszki národ, ka je tú tisztí csasz, da sze angol-szászka offenziva z europaszki zavézni-kami vréd more popunoma razbiti.

Vu Fordovoj fabriki v Detroiti szo vszi delavci sztoupili v sztrájk i tak ne delajo vecs Liberator bombnike, z steri szo ji tú na vszakso vöro ednoga zgotovili.

Roosevelt, — kak edne stockholmszke novine písejo, — v Rim pride. Nyegov követ Taylor je zse napravó potrejbne sztopáje v Rimi nn tou gledoucs.

Velka eksplozia je bíla v Kaliforniji v Port of Chicago prisztani. Mrtvi je 600, stere szo komaj mogli v szouszedne spitále szpakivati notri, ár je vsze znarinyeno z drúgimi betezsnikami.

Zavolo terrorszko napáda na Belgrád, steri sze precí nagouszci ponávla, vöodszelijo vsze deco i zszenszke na vesznice po zrendelüvanyi szrbszkoj kormánya.

Nouvi szovjetszki komiszar za szov-jetszko Ukrajinó je eden 60 lejt sztar zsidov.

V Jeruzsálemi szo nikáki napadnoli anglesko policio i tam bombe znalekli, stere szo doszta kvára napravile. Vecs policajov je tesko ranyeni.

Sztaliscse Törszkoj országa zse pár dni z velkim zanimanyom opazúje vesz szvejt. V Ankari szo sze rászirili táksi glászi, da anglezsi scséjo pripraviti Tör-szki ország na tou, naj sztoupi v bojno i naj pretrga vsze vezi z Nemcsizov. Politicsni krougi v Ankari pa té glászi zanic-süjejo. Tüdi gucsi sze doszta od nou-voga zvünesnyoga minisztra, steri de v krátkom zvoljeni.

Zsé vecs kak eden mejszecz trpi osztra bitka na Finszkom, gde szo bolszeviki pretrpeli velke zgübszke. V tom csaszí szo bolszeviki zgübili nad 1000 ero-plánov i szkoro telko tankov.

Zahvála

Tem poutom sze vszém najlepse zahvalüjemó, kí szo naséga predrágoga mozsá. ocsó. brata

HAJZERL ANTALA

szpovedóli k zádnymí pocsiinki, nász tolázsili v teszkoj zgübi i nam izrázsali szozsalije. Poszbezno sze zahvalüjemó vszém, kí szo posztlali vence i korine. Görhegy, 1944. júliusa 20-ga.

Familia HAJZERL.

Krátki glászi

— **Nasim naprejplacsnikom.** Z de-nésnyov numerov szmo prísziljeni nase novine v stiri sztranej vödati, tou pa zavolo miniszterszkojga rendeleta. Probali mo pa, ka sze nam dovóli nazáj na sész sztranej vödatí nase novine. Tecsasz pa, ka sze nam tou dovóli, z droubnimi li-terami mo píszali v nase novine i z tém doszégneto tou, ka ka je dozday na sész sztranej bílou, de od zdaj naprej na stiri sztránaj. Vendszki csítátelje pa z tem escse vecs dobíjo, ár szmo szkoro vsze oglásze zbrízszali.

— **Vdarilo je v Aisócsalogányi** v stale Réczek Lajos kmeta (Ferkov). Sztrej-la je vuzsgála na stalaj vküperszprávleno krmó, stera je z rustom i ciglom vréd zgorejla. Kvára je doszta, szakolejranó je pa bílou szamo na 300 pengójo.

— **Eden máli diák je zgrabo ed-noga angleskoga pilouta.** Pri nájzad-nyem bombardejranyi szo nási proutiero-plánszki stúki dojsztrelili eden stirimotor-ní angleski bombnik pri Iszkaszentgyör-gyi. Ednomi pilouti sze je poszrecsilo vö-szkocsiti z eroplána, stereo je pa vido Bán-hídi Pál 12 lejtíni diák i ga opazúvao, ka gde szi na zemlo széde. Vzeo je domá od sztároga ocsó bot i bejszao na trá-vník, gde sze je rávno dojszspücsávao pi-lout. Kak sze je pilout dojszspüszto, je zse pri nyem bio diák i zahtejvao naj nyemi prejk dá revolver. Pilout nyemi je v pre-sztrasenoszti prejk dao revolver, steri ga je potom gnao v vész i tam pilouta prejk dao zszandárom.

— **Ocsa i szin szta pouisztala ál-dov ednoga dojsztreljenoga eroplána.** Premínoucszo szrejdo szo nasi lovci dojsztrelili 24 neprijátelszki eroplánov, kí szo sze z Becsa vrácsali domou. Med dojsztreljenímí eroplánami je eden stiri-motorní amerikanszki bombnik dojszpad-no blüzi Celldömölka na poule, gde szo rávno zseli lüdjé. Eeroplán je z táksov nagloscssov trescsó na zemlo, da je na jezero tálov razleto i po pouli razlejajou-csi benzín, steri sze vuzsgo, je Kalmár Gábora vsze polejao i kak soupa goro. Pomágtati szo nyemi nej mogli, ár je z táksov nagloscssov goro, da je za pár mi-nut bio vsze szpecsení, od steroga je tüdi mrou. Tüdi nyegov 13 lejtíni szin, kí nyemi je pomágo pri delí, je doubó po cejлом tejlí mocsne pozsgaline, steroga szo vö-pripelajoucsi gaszilci vcsaszí odpeleli v spitáo, gde je po tridnévnom teskom trple-nyí tüdi mrou.

— **Eden milion szvilopredécsi gouszanc** pouvajo letosz leventi v Tá-piószentmárton vézsi. Znáno je, ka od gouszenc szpredeno szvilo velko imé má pri aviatiki i záto sze je letosz nasa le-ventszka mladézen v punoj meri vrgla na pouvanye szvilopredécsi gouszanc.

— **Osztre kastige zavolo szkriva-nya zsidovszkojga blága.** Policija v Szombathelyi je goripouzvala vsze krcse-nike, kí szo meli kákso zsidovszko blágo szkritó, naj tou notri dájo, ár do ovaci mocsno kastigani. Lüdsztvo je té pozáv melo za sálo i nej scselo ovaditi zsidov-szko blágo. Zdjaj je pa policija goripoisz-kala vsze krcsanzzke lakáse, stere szo zsi-dovje ovadili, da tú májo szkritó szvojo blágo. Po preiszkávanyi szo blágo zaisz-tino najslí i nyim vsze vkrajvzéli, lasztni-ke pa od 200 do 12.000 pengójo stro-fáli, kak tüdi od 10 do 80 dni záporom kastigali. Pri toj príliki je jáko doszta blá-ga naprejprislo, kak tüdi zlatnine.

Po szveiti

— **Kelko sztrelíva ali municije sze je ponúcalo nigda szvejta v bojní?** V treszti letnoj bojní, — pred trisztoú lejtmi — je eden szoldák na keden dao doj 7 sztrelov. Za csaszta Velkoga Fri-gyesa, pred 200 lejtmi, je eden bataljon doubó 60 patrounov za eden napád. Pri nájvéksoj Napoleonovoj bitki je eden-eden szoldák vösztrelo 20 patrounov. Nájevcs patrounov szo zácsali té núcati, gda szo vónajslí masinszko pükso. V premínou-csoj bojní (1914—1918) szo nemci posztlali kedenszko 200 milion patrounov. Pri verdunszkoj bitki szo ponúcali v dve-ma mejszecomá 1.350.000 ton sztrelíva, za stereo sze je núcalo 135.000 vagounov, ka sze je na bojnszko meszto posztavilo.

— **Zszenszko králevsztvo v ednom jüzsnom táli Amerike.** Kre ednoga za-szamlenoga gorovjá sztoji Amazonas bre-zsína, gde zsvé indijanszki aruski odvej-dek. Té odvejdek má okouli 700 familij. V familiji je zapovednik zszenszka. Domá-cse delo — kühanye, pranyé, sivanye — oprávla moski, zszenszke pa szamo zapo-vidávajo. Csi stera deklina je za zsenítev, ide száma k vougledi k káksemi decski. Pri decski poglédne, kak oprávla domá-cse delo i csi sze nyej povidi nyegovo delo, ga odpela na szvoj dom i sze zsnym ozseni. Mouzs more zdaj naprej oprá-vlati domáce delo, zsená pa zapovidáva i hodi okouli. Zgodí sze pa, ka v edno meszto prideta dvei deklini k vougledi i bi vszáka rada mejla toga decska. Nemre-ta sze pa nacsí odloucsiti, kak da sze vküpprimleta i takse bitje nasztáne med nyima, da je groza. Stera deklina je mocs-nejsa i obláda drúgo, vkradne toga decs-ka i ga odpela na szvoj dom. Ali zdaj more tá deklina dobro paziti na decska, ár szlabejsa deklina szi gorvzeme pár deklin, z pomocsjouv steri scsé decska od mocsnejse deklina vkradnoti. Tákséga hípa mocsnejse deklina nikam ne vüpa oditi i decska má mocsno szkritoga. Csi miné eden mejszecz i szlabejsz deklini sze ne poszrecsi decska vkradnoti, potom vecs nema pravice do nyega i mocsnejse deklina sze lejko zsnym ozseni. Csi mouzsi zsená merjé, more nyej mouzs vcsaszí po szmrti vsze vlaszé vöszposzkszúszti, obráz nyej na kmicsno rdécsó fárbó potárbatí i pét dni more pri groubi nepresztanoma szedeti i sze joukati. — Szíromaski mos-ki velko pokouro májo tam z zszenszka-mí. Tüdi prinasz je doszta táksi moskov, kí velki krízis májo z szvojimi zsenámi.

— **12 metrov gyábok je dála lejtno edna jablan.** Voralberg vézsi v Nemcsizí sztoji v ednom szadovnyáki jáko rejtko drejvo, kí je 108 lejt sztaro. Tá jablan je velko szvedousztvo, kak sze lejko z szkrb-nim opravkom ocsuva tak viszika sztarosz drejva, pouleg toga pa sze doszégne vel-ka vnozsiná szádja. Szkouz petnájszet lejt szo vszáko leto dojvágali jáboka z té drejve i rejtko stereo leto je dála menyé od 1250 kil jábok.

— **Velka tolvájija v Parizi.** Premi-noucsi keden szo z edne nájvékse Páris-ke banke z automobilom pelali pejneze na zseleznicó. Med poutjov je sész bän-dítov gorisztavilo automobil i 33 szaklouv v vrejdnoszti 105 milion frankov pejnez odneszli. Za bandítami nega glásza.

Két női és egy férfi munkás

kerestetik három négy hónapra jó állásba. Jó fizetéssel. Jelentkezni ilj. TURK JÓZSEF Muraszombat.

Dve delavki i eden delavec

sze gorvzemejo v dobro szlüzszbo za tri ali stiri mejszecz. Plácsa dobra. Zglásziti sze trbei pri ml. TURK JÓZSEF i Muraszombati.

Szoba butor

(két ágy, egy szekrény, asztal és székek) jó karban levő, olcsó árú eladó. Cim megtü-dható: Vendvidéki Könyvnyomdában.

Pohistvo

(dve poszтели, eden omár, szto i sztouci) v dobrom szlányi i po niszkoj cejni sze odá. Vecs sze zvej v Vendvidéki Könyvnyomdi.

Pravicsno zsvlенье

Od kak szo preminouli z jávnoga zsvlенье Aladárje i Mörické, tou sze právi zsidovszki agentje, sze je zsvlенье v vnougom poglédi za nikelko popravilo. Liszti szkoro vszáki dén priásajo rázna intereszantna porocsi-la od szkritoga zsidovszkoga blága, stero szkrijava vnougi krcseniki po szvoji hrmbaj. Z toga sze vídi, da krcseniki po vzglédi zsidovov scséjo naprej zsvleti tiszto nepravicsno zsvlенье, kak szo jo zsvleti zsidovje. Vszáki dobro zná, kak szo svindlali i norili zsidovje krcsaszko lüdsztvo i kak szo güili delavszto. Csasz sze je szpremejno i z tém tüdi zsvlенье je prislo v drügi capás. Pitanye je szamo telko: *Ali sze zaisztino nemre krcsaszko lüdsztvo navaditi pravicsnoga zsvlенье? Ali sze je rej-szan tak mocno vkoreninila zsidovszka parounoszt i nepravicsnost v krcsaszko lüdsztvo, da sze nemre vö sztrejbiti tá grda naváda? Vszo szkrito zsidovszko blágo prvlé ali szledkar na szvekle pride. I ka bode z tisztimi, steri szkrijava tou blágo? Telko je gvüšno, ka pravicsnost z návéksov mocsjouv vdári po nepravicsnostti, kak je tou vdánila po zsidovaj.*

Nájvecs krivice i nepravicsnostti

sze godi zdaj eti domá, gda vnougi ocsa ali szin krvavi vöni na fronti za bougso bodoucsnostt nász vszej i nescse dopüsztití, da bi nepravicsne zsidovszke roké naso krcsaszko zsvlенье oroupale. Nisterni krcsenické, kí szo domá, szin ne zpiszlijo, da szo pripádniki Krisztusovje pravicsnostti i szo na szébe vzglédi zsidovszko példo, potom stere güiljo szziromasko lüdsztvo. Sto szo tej, tou lüdsztvo dobro vídi i zná. Té krcsenické lüdsztvo v dobrom szpomini drzsi i sze je ogible. Tej k zsidovam priszpodobni krcsenické tüdi prvlé ali szledkar pridejo pravici v rouke.

Kí pa je dozdej z pravicsnosttjov zsvivo na szvejtí, nede trpo med szebom táksi zsidovszki krcsenikov i de je z vszouv mocsjouv pregányao. Za táksega tü nega meszta, ár vogrszka zemla je krcsaszka zemla i ka je krcsaszko je nej szamo szvéto pred lüdsztvom, nego tüdi pred Bougom. Boug je pa tiszta pravicsnostt na szvejtí, po steroj példi more vszáki szziromák ali bogátec zsvleti. I komi je vecs nepravicsno zsvlенье na toj zemli, je nej krcsenické i nemre sze racsunati za právoga vougra i té tüdi nema pravice tü zsvleti.

Kak lejko obránimo sztrmeni pouv pred neprijátelszkimi zazsigálnimi recsmí?

Pred krátkim je bio vödáni miniszterszki rendelet, kak sze more sztrmeni pouv na poulaj, pri notriszprávlanyi i pri mlatidvi paziti pred ognjom, steroga bi po mogoucsnostti povzroucsili neprijátelszki eropláni. Rendelet právi, ka obsine morejo posztaviti csuváje, kí morejo paziti na prihoud eroplánov i tiszte dobro opazüvati, csi kaj ne vrzsejo doj. Nájbouge je opazüvati z törma i csi vidjo, ka eropláni kaj dojmecsejo, morejo tou vcsaszí glásziti gaszilzskomi povelniki, kí de zatou posztávleni. Po poulaj morejo bidti tüdi posztávleni csuváji i tou po táblaj. Tej pazitelje morejo bidti eden od drügoga tak dalecs vkraj, ka sze lejko vidijo i csi je potrejbno, ka sze csüjejo i tak dájo na znánye, ka gdé je kaj szpadnolo doj. Nieden pazitel pa neszmi szvojeja meszta zapüsztití. Csi pazitel v pamet vzeme, ka je kaj szpadnolo doj i sze tiszto vuzsiga, ali pa je gorécsse szpadnolo doj, more z raszojami ali z drügov pripravnosztjov bejzsati tá i ogen po mogoucsnostti kemprvlé zadüsití. Nájbouge je, csi pazitelje májo z szebom lopate ali pa raszoje i z touv skerjouv zemlo vrzsejo na ogen. Pazitelje szo szí duzsní eden ovomi pomágati i teccasz, dokacs ne pride pomoucs, z vszouv mocsjouv pomágati, ka sze naj ogen koncí náglo ne rászirjáva.

Povelnik, kí je zatou posztávleni, more meti vszigdár pripravleno sprickanco, kak tüdi edna koula z ráznov skerjouv, z sterim sze potom v tiszto szmér pela, kak nyemi je paziteo z törma povedao. Skér, stero na kou-laj z szebom pela, rászála med vküppribezsajoucsó lüdsztvo i tak vszem je duzsnoszt ogen gasziti.

Znáno je pa, ka na poulaj nega sztüdencov i tak vodé tüdi nega za gasenye. Záto je potrejbno, da sprickance z szebov pripelajo vodou. Tá voda pa je nej zadosztina za gasenye, záto tou vodou nücajmo za iszker, kí bi ogen siro i csi bi sze komi gvant vuzsgo, ali pa csi bi steri cslovik odnemogo pri deli i ga z vodouv moremo ofrisiti. Ogen pa gászimo z lopatami, raszojami i drügov skerjouv.

Krizse na poulaj ne szmejmó meti eden pouleg ovoga szklajene, nego kém dalecs na rázno. Csi bi vöter pihao, gda ogen nasztáne, moremo z sprickancov iszker prevednoma gasziti, ár od tej iszker sze lejko cejla tábla vuzsgé.

Oszlice po mlatidvi moremo kém dalecs vkraj od hizse posztávlati. Csi bi pa nasztano ogen na oszlici, moremo tou kém hitrej z ednov mokrov ponyávov dojkpokríti, da tak zadüsimó ogen. Ponyávo moremo prevednoma polejvati, da sze naj ne poszüsü i tak ogen nema moucsi poszüsiti ponyávo, stera sze nam zná vuzsgáti i oszlica dale gorí.

Z neprijátelszki eroplánov dojvrzse-ne vuzsigálne recsi moremo z lopatov precí dalecs vkraj odneszti od krizsov i oszlice i tam pou metra globoko pokopajmo. Tüdi zemlo, na stero szo té recsi szpadnole, vküper szkopajmo na küp i jo odneszimo vkraj, pa zakopajmo.

Tej tanácsov sze drzsimo i csi do v isztini metali doj neprijátelszki eropláni kákse zazsigálne recsi, potom szmo lejko zagvüsaní, da nász nedoszégnejo velke neszrecse.

Kama rada vdári sztrejla?

Po nájnovejsoj nemskoj statistiki szo dognali, ka sztrejla med májusom i auguszusom má szvojo návéksov moucs i da sztrejla trikrát vecs kvára naprávi vöni na pouli, kak pa notri v varasáj. Sztrejla rada vdári v drejvo, pod stere sze lüdsztvo rado potégne, csi je vihér. Nájbole nevarno sze je szkriavati pod topolami, akácijami, jablanami, orejami, szlivami i csresnyami. Nej nevarno je pa sztoupiti táksega hípa pod divji kosztan i búkev. V szplosnom pa znansztveniki priporoucsajo, da niti pod edno drejvo nejdimo, gda je velki vihér, pouzsebnó pa nej pod v gori imenüvájoucsa drejva, ár tou drejve rado na szébe potégne bliszki i tak nász gvüšna szmrt lejko doszégne. Csi szmo pa zse v lougi i nemremo vujti vö, potom sztoupimo pod búkev.

Strofani de vszáki vért, kí je nej szpuno dojdávanye

Miniszter za preszkrbo národa je vödáo oszter rendelet, po sterom de vszáki vért mocno kastigani, kí je naprejszpiszano kolicsino edne ali drüge rejcsi nej dao doj. Obsine szo pa doubile zapouved od minisztersztva, da naj popisejo vszákoga vért, kí je lanszko i letosnyo leto nej zadoszto z dojdávanyom i tou naj dájo vözbobnyariti. Vszáki vért, kí je zavolo kákse neszrecse, ali pa za kákso-ga drügoga nemogoucsoga zroka volo nej mogo zadosziti z dojdávanyom, more tou na obsini dokázati, stera ga v pomilüvanye vzeme. Tiszti vért pa, steri nede mogo tou dokázati, de mocno kastigani, pouleg toga de pa mogo vsze tiszto dojdati letosz i ne dobí nikso blágo, stera je zdaj vödána za kmete, kí szo rédno dojdáli, ka nyim je bilou predpiszao.

Zsé drügo dejte je zadvila edna zverinszka mati

Sziantiválci edne hise v Budapesti szo pred krátkim najsi na pouli edno komaj pár vör sztaro dejte, kí je bilou mrtvo. Vcsaszí szo glászili zszandárom, kí szo po dugsem zaszledüvanyi prisli na szlejd materé, Varga Etelke 38 lejt sztare szlüzsecske dekle. Pri vöposzlüsanyi je povejdala, ka je dejte nyéno, ali mrtvo sze je porodilo. Doktorje szo dejte vzivitejrali i dognali, ka je dejte zadüseno. Potom pa szo escse dognali, ka je Varga Etelka 1941-ga leta porodila decska, steroga je tüdi zadvila. Zdjaz sze nyej je pa porodila deklina i jo nájprvlé zadvila, potom pa zaszükála v eden papér i mrtvo dejte je z drüge vilice odneszla na té pod, da bi tak nej prisli gor, ka sto je dejte zadvávo. Zszandárje szo zverinszko mater záprli i jo csáka velka kastiga za szvoj velki grej.

Mati je z detetom vréd szkocsila v Drávo

Szoldát Erzsébet z Drávavásárhlya v Medjimurji je bila na deli v Budapesti. Pred krátkim je pa domou prisla i tü porodila zdravoga decska. Jáko je bila zalüblena v ednoga decska, z sterim je noszécso pousztala. Decsko je mogo notriodrukivati, deklina je pa odisla v Budapest i mogoucsse tam scsela poroditi, ali poszljali szo jo domou. Domá je zvedla, ka je nyéni decsko na frontí szpadno i tak sze nigdár nede mogla ozse-niti z tisztim, steroga je tak vroucse lübila i z sterim má zse dejte. V toj zszaloszti i pred szramotov sze je odloucsila, ka sze z detetom vréd záprávi. Eden dén sze je z detom napoutila prouti Drávi i naravnoucs v vodou szkocsila. Tou szo opazili zszandárje i vcsaszí szkocsili za nyouv. Deklino sze nyim je poszrecsilo vö resiti z vodé, dejte je pa náglo tekoucsa voda odneszla i sze zagvüšno vtópilo.

Pét decé je porodila

Edna szziromaska mati na Törszkom je preminoucsse dní porodila pét decé. Törszki kormány je vcsaszí toj zszenszki poszkrbo ednoga doktora i edno szesztro, steriva szta nepresztanoma pri toj materi i deci, da pomágata pri vracsenyi i nadájanyi. Zvün toga je kormány dao toj famílijí velko pejnezo pomoucs. Deca szo vsza zdrava, tüdi mati sze zse bougse poszütí. Té zvünréden porod je velka nouvoszt za törszki ország, ár je tou prvi szlüzcsáj, ka sze je pét decé n-ednook porodilo.

Cuker za notrikühanye szádja dobijo szadjárje

Vszáki lasztnik szadovnyáka, kí má 300 kláftrov poszajenoga szadovenoga drevja, dobí 5 kil cukra za notrikkühávanye lekvára. Vszí tej lasztniki dobijo na obsinaj poule, stere sze morejo vöszpuniti i do auguszusa 5-ga notri dati. Po tom terminusi sze prosnye vecs nede szpírmale. — Pozávamo vsze nase szadjáre, poszebno po goricskom, da naj ne zamüdtjo tou vugodno priliko vöponücati i naj kemprvlé szpunijo vö tiszte poule, stere do-bíjo na obsinaj i je nazáj na obsino dájo.

Granát ga je raztrgao

Szmrtna neszrecsa sze je zgoudila blüzi Kecskeméta v ednoj vézi. Halász Mihály 19 lejtí decsko je na ednom trávniki najso eden granát, steroga je domou odneszo i ga tam probo gorsztrejti. Tou sze nyemi nej poszrecsilo, záto ga je djao na pen i ga tü z ednim velkim hamrom tak dugo mláto, ka je ekzszplodejrao. Granát je Halásza na falájcske raztrgao, nyegovoga mlájsega brata pa, kí je bio kák-si pétdeszét metrov vkraj od nyega, na glávi mocno rano, zavolo steroga szo ga mogli szpraviti v spitao. Neszrecsnoga decska falájcske tejla szo vküperszpoubrali i ga pokopali.

Za 5 csehszki koron szo sze sztavili, ali sztáva komaj za 500 let pretecsé doj

Zse vecskrát szo nisterni racsunati, ka kak velka suma bi nasztánola z ednoga filejra, csi bi za csaszá Krisztusovoga roj-sztva stoj notridjao v bank i bi za tém filejrom szamo trí filejre interesa dobili. Vö szo zracsunali, ka herbaske toga filejra bi zdaj mogli dobiti telko zláta, kelko mogoucsse nega na szvejtí. Zdjaz sze je pa zgoudila edna priszpodobna sztáva na cseskom. V edno banko szo prisli trí-jé goszpoudje i szo sze sztavili za eden viziki brejg. Prvi goszpoud je pravo, da za 500 lejt z toga bregá niti eden kamen ne osztáne i da sze prej szploj vküprzúsi. Drügi je pa pravo, da brejg za 500 lejt de rávno táksi, kak je zdaj. Tréjji pa pravo, da brejg za 500 lejt escse za nikelko metrov visisi posztáne. Vszáki je vö vzeo z zsebké 5 koron za sztávo i dáli napraviti edno píszmo, da tiszti potomci, steroga proroküvanye sze za 500 lejt vresznicsí, lejko gorvzemejo vsze pejneze. Ravnátel té banke je malo za csüdno drzso tou sztávo, na koncí je pa vzeo gori pejneze i vszákomí dao knígico i rávno tak píszmo od szklenyene pogodbe. Vö szo tüdi zracsunali, ka ouzszmo pokolejnye vzeme gori pejneze i tou z interesom vréd. Csi prej za 15 korounami szamo 2 procenta interesa de rászlo, za 500 lejt herbaske dobijo 900.000 koron, csi pa 3 procenta interesa, té za 500 lejt dobijo nad 100 milion koron. Tej 5 koron je vszáki zdaj z lehkoutov dao i z káksov lehkoutov gorvzemejo herbaske tiszto vizisko sumo za 500 lejt, tou pa je szamou od szébe razmeto. Pri vszem tom je pa nájinteresantnejse tou, da bi za 500 lejt vszi trijé radi bili navzoucsí pri tályani pejneze, ka pa na zszaloszt — kak je eden pravo — sze nede moglo zgouditi.

Kak hitro gucsijo lüdjé?

Eden norveski znansztvenik je vözracsunao, ka kak hitro gucsijo lüdjé. Do szpoznanya je prisao, ka nájhitrejji lüdjé v gucsi szo francuzi, kí v ednoj minúti 350 rejcsi vöpovejo. Potom japonci 310 rejcsi, nemci 250, anglezsi 230 rejcsi. Mi vougri pa escse po menye gucsimo. Rekord v gucsi pa povszédik zagvüšno zszenszke májo . . .